

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJSEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXVI.—LETO XXXVI.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), SEPTEMBER 3, 1953

STEVILKA (NUMBER) 174

Novi grobovi

JOSEPH ARNEŽ

Po dolgi bolezni je umrl 30. avgusta Joseph Arnež, bivač na 910 Willow St., Chicago, Ill. Rojen je bil na Suhi pri Kranju, 6. jan. 1886 leta. V Ameriko je prišel leta 1911 in je živel šest let v Galesburgu, Ill., nakar se je preselil v Chicago, kjer je živel potem ves čas.

Zapušča ženo Mary, hčerko Mrs. Mary Butciak, zeta in vnukinjo Geraldine.

JOSEPH RETEI

Kakor smo včeraj poročali, je preminil Joseph Retei. Rojen je bil v Clevelandu in zapušča brata Michaela ter nečakinjo Mrs. Irene Takac. Pogreb se vrši v petek popoldne ob 1.30 uri iz Grdinovega Lake Shore pogrebnega zavoda, 17002 Lake Shore Blvd., na Highland Park pokopališče.

V zadnje slovo

Pevce in pevke zbora Zarja se prosijo, da pridejo nočjo ob osmih v klubove prostore v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., odkoder se skupno podajo v železov pogrebni zavod, da zapuščajo žalostno slovo pokojnemu podpornemu članu zbora Edward Branisel-u.

Ker ni

stanovanjske zaščite

Dejstvo samo, da je odpadla vladna stanovanjska zaščita, ima svoje posledice.

Posamezna mesta so ustanovila posredovalne urade, ki pa le posredujejo, da se naj najemniki ne preveč zvišajo. Prestolnica Washington trdi, da lastniki hiš prostosti v določanju najemnin ne zlorabljajo in da se najemniki niso prekomerno povišale. Odstotek tistih, ki se pritožujejo nad zvišenimi najemnini, da na splošno ni visok.

Hišni lastniki in stavbeni podjetniki napovedujejo, da lahko pričakujemo novo dobo stavbenih podjetnosti. Mesto plačevalna povzanih najemnin da se bodo najemniki raje odločili k temu, da si zidajo lastne enostanovanjske hiše, dolg pa v nizkih obrokih odplačujejo.

Delavske unije so drugega mišljenja. Po zbranih podatkih širom Amerike se je ugotovilo, da hišni lastniki ne le da niso porabili prostost najemnin, marveč so jo tudi temeljito izrabili. Povišanje najemnin je vobče nadpolovično nad sedanjo višino.

HLADNO VREME SE
BLIŽA

Tako osrednji vremenski urad v Washingtonu kakor krajevne vremenske napovedi so prepričane, da bo mrzli val od zapada in iz Kanade preko Montane dosegel jutri popoldne ali vsaj proti večeru severo-vzhodne države Amerike.

Včeraj je bilo v Clevelandu vročine 101 stopinja, za danes četrtek se napoveduje 98 stopinj. Dosedaj je zahteval vročinski val 104 življenja. Materijalna škoda se ceni na 700 milijonov dolarjev.

Amerika naj še vedno plačuje: Dolar za Iran in Indokino

WASHINGTON, 2. septembra—Zdi se, da je vpliv Amerike v Iranu prevladal onega iz Moskve. Ne samo, da je predsednik Eisenhower pripravljen pomagati Iranu z izdatno denarno pomočjo. Slučaj sovjetskega poslanika Lavrentijeva v Teheranu, ki je bil odpoklican v Moskvo na poročanje, pa se je raje sam obstrlel in se sedaj zdravi v bolnici v Teheranu, je še bolj zgovorna priča, da so računi Moskve v Iranu z nastopom Pahlevija in njegovega predsednika vlade Zahedija, splavali po vodi. Trdi se namreč, da je ruski poslanik v Teheranu dajal Moskvi sigurna poročila, da bo komunistična stranka tudeh prevzela oblast, prišel pa je na vodstvo Pahlevi. (V tej zvezi se opozarja, da je bil Lavrentijev tudi sovjetski poslanik v Beogradu v času, ko je prišlo do preloma med Titom in Moskvo.)

V Teheranu so posvetovanja ameriškega poslanika Hendersona s šahom Pahlevijem in predsednikom vlade Zahedijem na dnevnem redu. Trdi se, da Henderson priporoča svoji ameriški vladi, da nudi Iranu \$100.000.000 pomoči.

Amerika in Indokino

Da Amerika materialno pomaga Franciji v njenih potrebah v Indokini je dejstvo. Da mora pomagati, o tem sta prepričana tako predsednik Eisenhower, kakor tudi kongres. Gre za višino in način podpore. Francija bi rada imela poleg materialne pomoči tudi ameriško vojaštvo v Indokini. Predsednik Eisenhower s kongresom vred odklanja vsakega ameriškega vojaka v Indokini. Pripravljen pa je, da iz letno pomaga v pošiljanju orožja in vojaške ter civilne opreme. Koliko bodo znašali ti stroški za bodočo proračunsko leto? Postavil se je znesek ene milijarde dolarjev! Toliko najmanj bo plačal ameriški davkoplačevalec za francoske potrebe v vojni v Indokini.

Kaj bo napravila Amerika v vprašanju pritožb Maroka zoper Francijo, še ni jasno. Muslimanski arabski svet se pripravlja na pravo križarsko vojsko zoper Francijo. Varnostni svet ZN pa se sklicuje na vročino, da o Maroku ne sklepa ničesar.

McCARTHY ZA BLAMAŽO BOGATEJŠI

NEW YORK, 2. septembra—Zoper ameriške uslužbenke pri Združenih narodih se je začela gonja, češ, da so komunisti ali vsaj komunistični simpatizerji. Senator McCarthy je nekatere od teh klical na zaslišanje v svoj pododbor, pa so ti odklonili pričanje o svoji politični pripadnosti in se sklicevali na peto dopolnilo k ameriški ustavi. Na intervencijo so bili odpuščeni iz službe pri Združenih narodih.

Posebno sodišče Združenih narodov, katero so sestavljali zastopniki Francije, Velika Britanije, Švedske in Egipta, je obravnavalo pritožbo o odpuščenih uradnikih—11 po številu in razsodilo:

Tisti, ki se hočejo povrniti v službo, se vzamejo nazaj. Tisti, ki nočejo nazaj na prejšnje službeno mesto pri Združenih narodih, pa dobijo izplačano odškodnino. Štirje uradniki so se odločili za to, da se vrnejo nazaj, sedem je pa ponudbo odklonilo, sprejelo pa odškodnino v skupnem znesku \$122.500.

Sodišče je smatralo, da se uradniki, ki so se sklicevali na ameriško dopolnilo k ustavi, niso tako pregrešili, da bi bil ta njihov korak zadosten razlog, da se odpustijo iz službe. Pristaštvo h katerekoli politični stranki pa ni samo na sebi vzrok, da se kdo

15-LETNI PIJANEC

Clevelandska policija ima z mladinskim sodiščem rešiti slučaj pijančka, ki je star komaj 15 let. V nezavestnem stanju je bil 15-letni deček, čigar ime ni bilo objavljeno, prenešen v bolnico Mt. Sinai. Zdravniki so odredili, da se mu izpere želodec. Po tvarini, ki so mu jo vzeli iz želodca, se je dognalo, da je deček zaužil veliko količino alkohola. Oblasti sedaj preiskujejo, odkod je prišla dečku pijača v roke v taki količini.

MRTVI SE JE OGLASIL

Poleg slučaja Cogburna iz Tennessee je na vrsti slučaj vojaka Walterja Dixona iz severne Caroline. Walter Dixon je bil narednik na Koreji in proglašen mrtvim, ker da je padel v borbi. O tem je bila obveščena njegova žena, ki se je drugič poročila in tudi prejela \$10.000. Dixon se je vrnil. Drugi zakon Dixonove se je sporazumno med novima zakoncema in z odobritvijo sodišča razvezal.

V bolnišnici

V Doctor's bolnišnici se nahaja Mrs. Bertha Kapel iz 13513 Rugby Rd. in ne Mrs. Kapel iz St. Clair Ave., kakor je bilo v ponedeljek poročano. Nahaja se v sobi št. 505, kjer jo prijateljice lahko obiščejo.

ALI SE BO NAPOVED URESNIČILA?

Ameriška policija napoveduje: Med letom 1940 in 1950 je bilo izredno veliko število rojstev. V letu 1940 smo imeli 21.226.146 otrok, ki niso bili stari še deset let. V letu 1950 pa 29.565.000 takih otrok, torej gre za povečanje skoraj 39%.

Mladina, ki doseže starost prvih desetih let, je v Ameriki po odstotkih vzeto zelo nagnjena k mladinskemu kriminalu in niso redki, ki časoma postanejo pravi kriminalci. Če se doda odstotek povišanja teh desetletnikov v letu 1950 k mladinskim kriminalcem v letu 1940, morajo biti ameriške policijske pa tudi druge oblasti zaskrbljene, kako zažeziti val mladinskega kriminala.

Dulles med legionarji

ST. LOUIS, 2. septembra—Danes je nastopil pred Ameriški legionarji državni tajnik John Foster Dulles. Baval se je z vprašanji ameriške zunanje politike do Daljnega vzhoda, posebej sedaj, ko je prenehala klanje na Koreji. Dullesov zunanji politični načrt je ta, da se pomaga zvariti na Daljnem vzhodu in v Aziji blok vseh tistih držav, ki še niso padle pod komunizem, na splošno pa da vodi Amerika aktivno politiko.

V zvezi z vojno na Koreji je bil zanimiv nastop ameriškega podpredsednika Richarda Nixona, ki je izrazil republikanec. Nixon je dejal, da se je v mnogih vprašanjih ločil od bivšega predsednika Harryja Trumana. Kar pa se tiče njegovega sklepa, da je treba zaustaviti komunistični pohod na Koreji, torej nastopiti z oboroženo silo, je imel Truman prav.

V Clevelandu so veterani iz španske-ameriške vojne sprejeli resolucijo, da naj dotični, ki bo spoznan krivim, da je komunist, izgubi tudi ameriško državljanstvo. Komunistična stranka naj se stavi izven zakona, naj bo prepovedana. Naj se izglasuje zakon, ki bo dovolil deportacijo obsojenih komunistov. Samo to je vprašanje, ali se more deportirati Amerikanec, rojen v Ameriki, in ali mu je možno odvzeti državljanstvo?

NESREČA MED VOJAKI

FORT BRAGG, N. C., 2. septembra—Pri vojaškem vežbanju se je na tukajšnjem jezeru prevrnil čoln, v katerem so bili vojaški inženirji tehnične stroke. 23 med njimi jih je utonilo. Na čolnu je bilo 40 vojakov, normalno pa je na njem prostora za 25 ljudi. Nesrečo, ki je ena v vojaških vrstah najtežja po zadnji vojni, pripisujejo dejstvu, da je bil čoln preobložen.

IZREDNO VREME V ARGENTINI

BUENOS AIRES, 2. septembra—Nahajamo se v polni zimi. Zima v Argentini običajno ni tako ostra in le redkokdaj pade barometer pod ničlo. Letošnja zima pa je izredno mrzla. Barometer je padel na 7, 8 celo 11 stopinj pod ničlo, kar je za Argentino izredno veliko. Argentina že kakih dvajset let ni imela tako hude zime.

GIBANJE DELA

V Ameriki je trenutno zaposlenih 63.500.000 ljudi. Število nezaposlenih, ki zahtevajo brezposelno podporo, se trenutno giblje okrog 1.240.000.

Komunisti hočejo s sabotažnimi dejanji preprečiti volitve v Zapadni Nemčiji

Dovršila študij v bolnišnici

Miss Anna Luzar

Miss Anna Luzar, hčerka splošno poznanih Mrs. Anne Luzar in pokojnega Antona Luzarja iz 18006 Nottingham Rd., se je vrnila v Cleveland potem ko je dovršila svoj študij (internship) v Good Samaritan bolnišnici v Cincinnati, O. Sedaj je nameščena v St. John's bolnišnici na zapadni strani mesta, kjer ima mesto kot "Therapeutic Dietician" in poučuje gotove oddelke učenk v bolničarstvu.

Prodaja avtomobilov gre

V Clevelandu povpraševanje po novih in starih osebnih avtomobilih letos stalno narašča. Primerjaje z lanskim letom se je v prvih osmih mesecih letošnjega leta prodalo novih avtomobilov za več kot 30% več, starih pa približno za 5%. Posebno dober je bil avgust, ki je dal v prodajo 6.744 novih in 7.589 starih avtomobilov. Ta trgovska transakcija pomeni, zopet primerjaje z avgustom lanskega leta, povečanje kar za 50%. Tudi novi tovorni avtomobili so se prodali ugodno. Prodaja novih tovornih avtomobilov izkazuje celih 45% povečanja nad mesecem avgustom lanskega leta.

KAJENJE NARAŠČA

WASHINGTON, 2. septembra—Po uradni statistiki se je pokadilo v 12 mesecih v Ameriki 397 milijard cigaret in šest milijard cigar. Povišanje konsumiranja tobaka v zadnjem letu znaša več kakor 3%.

25-letnica poroke

Mr. in Mrs. Jack Omersa iz 1249 Norwood Rd. sta 1. septembra obhajala 25-letnico svojega srečnega zakonskega življenja. Prijatelji jima čestitajo in želijo še na mnoga leta zdravja in zadovoljstva.

NEVSEČNE SLIKE PASJH DNI

Ameriške farmarje skrbi, kaj bo s pridelki na poljih, če ne bo dežja. Brezdeležno vreme se v vročino nadaljuje nepretrgoma po posameznih predelih Amerike že več tednov. Pomanjkanje vode se čuti na zapadu in srednjem zapadu.

Vremenske napovedi ne vzbujajo upanja, da bo preokret prišel kaj kmalu. Kmetijski oddelki vlad napovedujejo, da bo pridelek koruze minimalen. Tudi krmne mešanice so morale iti na trg v zakolj.

NAJVAŽNEJŠE VOLITVE V EVROPI PO ZADNJI VOJNI

BONN, Nemčija, 2. septembra—V Evropi in med zapadnimi zavezniki vlada splošno prepričanje, da bodo volitve, ki se vršijo v Zapadni Nemčiji dne 6. septembra, najvažnejši politični dogodek po zadnji svetovni vojni. Volitve so važne posebno za Ameriko, ker gradi na sedanji politiki zapadno nemške vlade, kateri načeljuje Adenauer, tudi svojo splošno evropsko zunanjo politiko.

Zapadno nemška vlada v Bonnu je uradno obtožila komuniste iz Vzhodne Nemčije, da prihajajo v Zapadno Nemčijo, da vršijo na dan volitev v nedeljo, dne 6. septembra sabotažna dejanja: Da uničijo volilne skrinjice in vršijo atentate nad zapadno nemškimi političnimi voditelji—nekomunisti.

Zapadno nemška vlada je zaprla nekaj tisoč komunističnih agentov provokaterjev. Trdi se, da se utihotapi iz Vzhodne Nemčije kljub strogim obmejnim predpisom in preiskavam še vedno na tisoče komunističnih agentov.

Komunisti so si vzeli na piko veliko industrijsko ozemlje Porurja. Sprevideli so, da s svojo agitacijo ne morejo pomagati nemški komunistični stranki do kakega volilnega uspeha. Radi tega so se vrgli na sabotažna dejanja.

Vsa zapadno nemška policija je v strogi pripravljenosti. V kolikor gre za vzhodno nemške komunistične agente, ki jih je ujela zapadno nemška oblast, se postopa zoper nje na dvojni način. Tistim, katerim se dokaže, da so voditelji—grozi proces in ostanjejo zaprti. Tiste pa, ki so morali ubogati stranko, zapadno nemške oblasti vrnejo nazaj v Vzhodno Nemčijo.

Napovedi izida volitev

Pri volitvah nastopa 18 večjih ali manjših političnih strank. Kakršnjakoli naj bo bodoča vlada, bo nujno koalicijska vlada. Po vsej verjetnosti pod predsedstvom sedanjega kanclerja Konrada Adenauerja. Kaj govori politiki Adenauerju v prid? V Zapadni Nemčiji je prišlo pod njegovim vodstvom do obnove gospodarstva. Število zaposlenih je doseglo višek, število nezaposlenih ne dosega niti milijon. Pri tem se mora računati na milijonske politične begunce, ki se enako štejejo za prebivalstvo Zapadne Nemčije. Stanje nezaposlenosti je najnižje po zadnji svetovni vojni.

Rezervne zaloge zlata in srebra se cenijo na \$850.000.000. Te zaloge so podlaga nemški valuti, ki je močna valuta. Letna produkcija Zapadne Nemčije se ceni na 130 milijard nemških

mark. (En dolar je vreden približno tri marke.)

Dogodki v Vzhodni Nemčiji so zasovražili tako Ruse, kakor komuniste sploh v Zapadni Nemčiji. Najnovjšim političnim obljubam Moskve se ne verjame.

Politika Konrada Adenauerja, ki je pro-ameriška, je prinesla Zapadni Nemčiji velike gospodarske udobnosti. Amerika je dala Zapadni Nemčiji do sedaj pomoči v višini štiri milijarde dolarjev. Zapadni zavezniki so olajšali bremena okupacije, so dali dovoljenje, da se pustijo na svobodo nemški nacisti, ki so bili obsojeni radi vojnih zločinov.

Zapadni zavezniki so vrnili Nemčiji 400 ladij, ki so jih po vojni zaplenili.

Zapadno nemška vlada je prava vlada Zapadne Nemčije in je nadzorstvo okupacijskih sil le navidezno. Okupacijske čete n. pr., ki hočejo imeti vojne vaje in razne manevre, morajo dobiti popreje dovoljenje, da lahko operirajo po nemški zemlji.

Naglašajo se posebno ena okolnost, ki gre v prid kanclerju Adenauerju. Tendence volilstva v državah, ki niso pod diktaturo, gre na desno. Tako so pokazale zadnje splošne volitve v Angliji, pa tudi v Ameriki z zmago republikanske stranke. Kancler Adenauer je vse preje kot levitar, četudi si bo znal kadar bo treba, pridobiti podporo levece. Na volišče gre 30 milijonov nemških volitev in volik. Od leta 1949 se je število upravičencev do glasovanja pomnožilo za šest milijonov.

Štiri milijone mladine na straži

BONN, 3. septembra—Ker je komunistična stranka Vzhodne Nemčije v masah pošiljala svoje agente v Zapadno Nemčijo, da prepreči volitve, se je Zapadna Nemčija postavila na stališče samo-obrambe. Organizirala je štiri milijone nemške mladine, ki naj odgovori takoj na vsako sabotažno akcijo vzhodno nemških komunističnih agentov. Teh agentov je v Zapadni Nemčiji do sedaj bilo aretiranih 7.000.

GENERAL DEAN SE VRAČA

PANMUNJOM, 2. septembra—Ameriški general Dean je bil v komunističnem ujetništvu 38 mesecev. Bil je razumljivo po činu najvišji vojni ujetnik, ki so ga imeli komunisti. Pekinški radijo je napovedal, da bo general Dean v kratkem zamenjan. Pristavil je tudi, da se Dean nahaja v dobrem zdravstvenem stanju.

"Stric" kluba Ljubljana

Na zadnji seji kluba "Ljubljana" je bil izvoljen Mr. George Nagode za "Strica" kluba in sicer na mesto umrlega Joseph Plevnika, ki je imel to čast od kar je bil klub ustanovljen.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:	
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:	
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ALI NAJ SE UNIJE ZDRUŽIJO?

(2)

Pravi pomen besede birokracija tudi v delavskih unijah nam bo postal tem bolj jasn, če navedemo konkreten vzgled. Mnogo naših naročnikov je bilo svoječasno kot delavci v ameriški industriji organiziranih v eni ali drugi uniji. Plačevali so redno članarino. Imeli so pravico, da dobivajo glasilo unije. Ščasoma in to že pred leti so prešli v samostojno gospodarsko življenje, v privatne poklice izven unij, v samostojna manjša in večja privatna podjetja, zopet izven unij. Razumljivo je, da niso plačevali več članarine. Je ne plačujejo tudi danes. Kljub temu, in gre za leta nazaj, dobivajo še vedno unijsko strokovno glasilo!

Takih vzgledov bi navedli več. Birokracija je tudi v unijah zasidrana. Birokracija je splošna ameriška bolezen in kar se zdi najbolj čudno, je dejstvo, da te bolezni mati domovina Amerike, Velika Britanija, niti ne pozna. Odkod se je naselila v Ameriko?

Če si zastavimo ponovno veliko vprašanje, ali naj pride do enotne osrednje delavske unije, ali bi bil ta korak v splošno delavsko korist, potem ne izgubimo nekaj pred očmi in to so naslednja dejstva:

Zadnja statistika izkazuje, da je v Ameriki že nekaj nad 63 milijonov delovnih rok na delu. Če vzamemo število dvajset milijonov kot število organiziranega delavstva, znači ta številka, da je v Ameriki do sedaj organizirana komaj ena tretjina delavstva. V resnici so vse tri glavne delavske unije naglasile potrebo, da organizirajo delavstvo v krajih, kjer še ni unij. Kaj je boljše, da vsaka unija vrši agitacijo sama zase, s svojim upravnim aparatom, recimo s svojo birokracijo ali pa da jo vrši enotna zveza unij s še večjim aparatom in s še večjo birokracijo?

Ameriško delavstvo stoji nedvomno pred zelo važnimi vprašanji, ki čakajo rešitve. Poleg organiziranja delavstva gre za razliko mezd v krajih in tovarnah, kjer delujejo unije, in onimi, zlasti na jugu, kjer unij sploh ni. Gre za selitev velikih podjetij, kompanij iz industrijskega severovzhoda v kraje, kjer se dobi cenejša delavna moč. Če se pa industrija seli, pusti na starem kraju staro nezaposleno delavstvo. Ali naj v to vprašanje poseže prizadeta unija, ki naj bo poklicana po svoji tradiciji in članstvu, da ga reši, ali pa naj nastopi enotna splošna delavska unija?

Takih primerov je še več. Zdi se nam pa, da je pred nami eden, ki gotovo interesira ne samo vse ameriško delavstvo, marveč vso ameriško javnost, da ne rečemo ameriško državno življenje kot tako. Koliko časa bo namreč trajala sedanja prosperiteta s popolno zaposlitvijo? Ali naj gre bodoče ameriško gospodarstvo v vsakem slučaju po potih in načelih gospodarskega liberalizma, ki je privedel Ameriko v veliko depresijo pred dvajsetimi leti, ali pa naj se napravi gospodarski načrt, ki bo znal depresijo če ne preprečiti, jo pa vsaj ublažiti? V tej zvezi ali se je posvetiti bolj Ameriki v svetu, torej ameriški zunanji trgovini in zunanjemu trgu za ameriške produkte, ali pa ameriskemu notranjemu trgu in ameriški kupni moči? Kakor hitro izustimo besedo načrt v gospodarstvu, zagovarjamo načrtno gospodarstvo, velja oziroma naj bi veljal ta načrt na splošno. Če še bo uvidelo, da pojava delavnosti v eni panogi industrije, naj se napravi načrt za zaposlitev odpuščenih delavne moči na drugem polju. Pregleda naj se položaj in industrija in naravnost pove kako visoko produkcijo prenaša trenutni položaj, kje so potrebne omejitve in kje se lahko napravljajo tovarniške zaloge. Zopet vprašanje ali boljše ena enotna unija, ali že obstoječe velike unije, pa naj se zagovarja ožje sodelovanje med njimi.

Povdarili smo že, da imajo ameriške delavske unije svoj poseben ameriški pečat. Tega pečata ne bomo odpravili tako kmalu. Lewisovi rudarji so kraljestvo zase. Unija C.I.O. se smatra za naprednejšo, radikalnejšo in recimo v idejah revolucionarnejšo kot pa je unija A.F.L. s svojo staro tradicijo, recimo elito njenega članstva, da rabimo prav njen izraz in s svojo birokracijo. Končna naša sodba na vsa ta vprašanja, ki interesirajo tudi slovensko ameriško delavstvo bi bila tale: Ne prenašamo se s skoki; vrhovi unij naj se med seboj povežejo v enem programu, sredstva pa ostanejo kot že preizkušena—ločeno korakati, skupno udariti!

L.C.

Pozdrav Andro Špolarja pred odhodom iz domovine

Kakor bi mignil je minulo leto dni, odkar sem prišel na obisk v rojstno domovino. Vse skupaj se mi zdi, kakor sanje; saj sem videl in obhodel toliko, da ne vem, kje bi začel opisovati. Z mojim Buickom, ki mi je zvesto služil, sem prevozil preko 20,000 km in če prav po pravici povem, moram priznati, da še nisem videl vsega kar me zanima in kar je lepo. Največ časa mi je vzela preljudna Dolenjska, ker sem pač od tam doma in ker se človek najraje potika po stezicah svojega detinstva. Ta košček zemlje, ves z vinogradi posut, ki se razteza ob Krki v hribskih in dolinah je tako prijazen in ljudje na njem tako dobri, da človek kar ne more iz njega. Sredi velikega veselja sem tamkaj potočil tudi marsikatero iskreno solzo. Ko sem obiskal Trško gor, svojo rojstno vas, sem jokal kot otrok, čeprav so moji prijatelji veselo prepevali in vriskali. Spomnil sem se otroških let, ko sem tam bil za pastirčka, ker doma ni bilo dovolj kruha. Marsikatero grenko urico sem prebil na tistih zelenih pašnikih, večkrat sem bil lačen kot sit, večkrat pretepen kot pa pohvaljen.

Rad se vračam v našo novo domovino Ameriko, kateri sem hvaležen, da mi je dala sredstva in možnosti, da sem prebil toliko časa v "starem kraju," vendar se bojim trenutka, ko bom zapustil to ljubo, milo Slovenijo. Nepopisno težki so občutki, zapustiti rojstni kraj, a da ne veš, ga boš še kdaj videl, ali ne. Domovina—kakor čarodajstvo si; kogar enkrat rodiš, ta ti več ne uide. V žilah teče kri tvoje zemlje, teče in kljuje v srcu in mu šepeta! Slovenec si, Slovenec. . . .

Zato, dragi rojaki, prijatelji in znanci v Ameriki, naj človek pride od kjer koli, naj se mu v tujni godi slabo ali dobro, na rojstno zemljo, na narod svoje krvi, bo gledal z mnogo ljubezni in razumevanja. Ni še Amerika v Jugoslaviji, življenjski standard še ni na takšni višini kot pri nas, kar po taki strašni vojni tudi ne more biti, moram pa priznati, da sem sila ponosen, da sem sin tega naroda, kajti kar so ti ljudje v Jugoslaviji po drugi svetovni vojni zgradili je resnično občudovanja vredno. Neverjetno toda resnično, kajti človek, ki ne vidi vsega na lastne oči, res ne more vsega verjeti. Saj so kakor go-be po dežju v teh par letih zrastle ogromne tovarne, hidrocentrale, stanovanjske zgradbe, moderne trgovine in hoteli, mostovi, ceste, železnice; skratka na vseh poljih gospodarstva je gigantski napredek za kar moramo iskreno čestitati pridnemu delovnemu jugoslovanskemu narodu in modremu državnemu vodstvu.

Vem, da bodo nekateri rojaki, ki so bili tukaj veliko kritični, ker bodo pozabili na to, da se Amerika izgrajuje že 50 let v miru, da je za Jugoslavijo bila strašno porušena in izropana v vojni ter da ima nesrečo celo z naravnimi silami; zdaj je suša, zdaj zopet preveč deževja. In še to: rojaki, ki so v Sloveniji sedeli samo v svojih vaseh pri sorodnikih, prav gotovo ne bodo vedeli veliko povedati. Kdor pa je videl tovarno Litostroj, kdor je obiskal železarno Jesenice, hidrocentrale Medvode in Moste pri Zirovnici, kdor se je peljal po novi auto-stradi Zagreb-Beograd, po novi železniški progi Samac-Sarajevo, kdor si je ogledal nove, moderne stanovanjske bloke v vseh krajih Jugoslavije, itd., itd., bo hočeš nočeš moral

priznati Jugoslaviji ogromen napredek.

Trgovine so polne vsakršnega tekstilnega, specerijskega in vseh vrst blaga; prav ničesar ne manjka, le cene so za sedanje plače malo previsoke, tako, da morajo ljudje varčno obračati denar. Vendar o kakšni lakoti in goloti ni govora, saj o tem pričajo stalno napolnjene gostilne in kavarne, slaščičarne, kina, itd., kar prav gotovo ne bi obiskovali, če bi bili lačni. Ljudje so lepo oblečeni, kljub temu, da je manufakturno blago za enkrat res predrago. So pa tudi zahteve ljudi z kulturnim in gospodarskim razvojem postale večje, kot so bile nekdaj, kar se posebno pozna v Sloveniji. Na cesti ne boš nikjer našel berača, ali strganca in poleg zaslužka se večina, predvsem mladina, bavi s športom in se izživlja v kakršnikoli kulturno-prosvetni ustanovi. Najmlajši imajo izredno lepo urejene otroške vrtce, igrišča, domove, počitniške kolonije, športne glazbene, igralne in druge krožke; česar mi sploh nismo poznali.

So pa še stvari, katere bom tudi jaz malo pokritiziral, saj bodo te pripombe lahko samo koristile tukajšnjim ljudem. Strašno sem jezen na malomarnosti v nekaterih gostinskih obratih in hotelih. Na videz to izgledajo malenkosti, Amerikanci pa dobro vemo, da se pri nas kaj takega ne bi smelo zgoditi. Ne rečem, da so povsod taki pojavi in da je temu kriv državni sistem, pač pa premajhna in premalo resna kontrola oblastvenih organov, ki bi morala preprečiti take stvari. V mnogih javnih lokalih na primer v stranišču sploh ne dobiš papirja, ali celo ni vode, ali pa po povrhu še zanemarjena. Prav tako čistoča prtov in drugih predmetov in prostorov povsod ni na višku, kar gosta onerazpoložni in opravičeno godrnja. V Ameriki bi lastnika lokala, ki bi izmel tak heder strogo kaznovali, ali pa bi mu celo odvzeli lokal. Seveda so pri tem velikokrat krivi gostje sami, kjer pa bi zopet bili potrebni strogi ukrepi in kontrola vse dotlej, dokler jim ne bi prišlo v meso in kri, da je v javnih lokalih potrebna prav takšna čistoča in red kot doma, ali pa še večja, saj to je javno ogledalo naroda za tujce.

Tudi to bi povedal, če bi jugoslovanski narod delal s takšnim tempom v tovarnah, trgovinah in drugod, kot se to dela v Ameriki, bi imel še več uspehov. Zavidanja vredno je, da je rezultat dela odvisen predvsem od želovne zavesti posameznika, do čim je v kapitalističnih državah vsakdo primoran hitro in dobro delati in čestitati je treba delovnim ljudem Jugoslavije, da je njihov delovni član na takšni višini—vendar, pa jim moram povedati to, da moramo pri nas mnogo hitreje in bolje zasakuti rokave in da šele po mnogem prelitem znoju začne rasti kupček dolarjev, ne pa da padajo kar z neba, kakor si to nekateri mislijo.

Dalje se mi zdi, da bi bilo treba v življenju in delu še več složnosti in še enkrat—kontrola. Med organi ljudske oblasti, ki ima najboljši gospodarski program, so še posamezniki, ki predvsem gledajo za svoj žep. Ta plevel bo treba neusmiljeno izrjaviti iz žita čim prej!

Vljudnost je predpogoj za občevarje med ljudmi. Tudi tega sem nekje pogrešal. Sem na primer naletel na organe davčnih komisij, ki so prav surovo vršili svojo dolžnost, grobo iztirjevali od kmetov davke in grozili kričavo z odvzemom ži-

vine. Vem, da niso vsi takšni, vendar ti, ki so takšni, jemljejo ugled ljudski oblasti v celoti. Takšen primer sem doživel tudi nekje na Dolenjskem ob priliki, ko je neko trgovino obiskal nekakšen inspektor in prav tako nevljudno obdeleval prodajalke, ki niso prodale dovolj blaga, ne da bi se prej pogledali, ali je to res samo njihova krivda, ali ne.

Moram pa priznati, da sem na primer od strani Ljudske milicije, to je po naše policije, predvsem od prometne milicije, stalno doživljal prijetna presenečenja. Če sem ga kaj polomil proti voznim predpisom, ali podobno, me nihče nikdar ni nahruil, zapisal, ali kaznoval. Vsak je upošteval, da sem tujec, me prijazno pozdravil in objasnili kako in kje smem voziti. Srečal sem mnogo, mnogo ljudi, ki so mi postali dobri prijatelji in znanci, kajti v bistvu je to dober in pošten narod. Nagljeni so k godrnjavosti in jamranju, ko pa ga bolje spoznaš, pa ti končno le prizna, da ni tako hudo in marsikdo mi je povedal svojo življensko povest, v kateri je šel v osvobojeni Jugoslaviji lahko (Dolje na 3. strani)

Mladina vabi na piknik

CHARDON, Ohio—Mladinski pevski zbor Slov. del. doma na Waterloo Rd. ima svoj piknik v nedeljo, 6. sept. Odbor prijazno vabi vse prijatelje mladine, da se tega piknika gotovo udeležijo.

Kaj vse bo na pikniku, ne bom opisovala, ker piknik je pikniku podoben, samo da so eni pikniki za to, da se reklamira gotovo društvo, drugi za zabavo in kratke čas, naše mladine piknik pa je za to, da se okrepi blagajno in dobi sredstva za vzdrževanje zbora. Ker je namen dober in zdrav, ker je naša mladina naše življenje in bodočnost, upamo, da ne boste prezrli tega vabila ampak, da boste gotovo prišli na piknik.

Pripeljite tudi vaše male s seboj, mogoče se bodo opogumili in postali člani našega mladinskega zbora. Zabave bo dovolj za vse in ker imamo v ponedeljek praznik, ne bo nobene sile iti zgodaj domov. Tu na farmi SNPJ je zelo lepo in hladno v mraku, listje lepo šelesta kot usipavanka, sapica—dih matere narave je mehak in nežen.

Torej, ponovno vabim—ne zamudite nekaj lepih ur v prijetni naravi.

M. Vidrih.

Kontest Progresivnih Slovenk

CLEVELAND, Ohio — Kot vam je že znano, imamo Progresivne Slovence kontest za poslanko v Jugoslavijo.

V nedeljo, dne 13. septembra se vrši velik piknik na farmi SNPJ. Na temu pikniku bo proglajšana zmagovalka, in sicer žena ali dekle, ki dobi največ glasov. Tekma se vrši že več mesecev. Ako še nimate knjižice ali listkov za omenjeni kontest, dobite iste pri članicah. Poleg tega boste imeli priliko do ene izmed starih nagrad, katere so vojni bondi za \$100, \$50 in dva po \$25. Na ta velik piknik pričakujemo tudi članice iz zunanjih naselbin.

Kakor hitro bomo skončale ta kontest, pričnemo z drugimi aktivnostmi, ki jih imamo na programu. Tako smo vedno zaposlene kot čebele.

O velikem pikniku na 13. sept. bodo poročale še druge članice, medtem pa vam priporočam, da si še zdaj odločite to nedeljo za poset Progresivnih na farmi SNPJ.

Zapisnikarica.

Veselica Slov. nar. čitalnico CLEVELAND, Ohio—Sloven-

ska narodna čitalnica Slov. nar. doma na St. Clair Ave, vas vabi na plesno veselico, katere se vrši v soboto večer, 5. septembra.

To bo prva veselica v tej sezoni in občinstvo je prijazno vabljenno, da se udeleži. S tem boste pomagali do nadaljnega obstoja te prepotrebne ustanove med nami Slovenci. Čitalnica je bila ustanovljena pred 47. leti in s podporo društev in zavednih rojakov je skozi to dolgo dobo obstojala. Tudi za naprej je odvisna od vas vseh za svoj obstoj.

V plesni dvorani, to je v obširnem avditoriju, se boste lahko zavrteli od zvokih popularne Vadalove godbe, v prizidku bomo pa kramljali in obujali spomine na minula leta. Torej na svidenje v soboto zvečer, 9. septembra v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Vas čitalniško pozdravlja in vas pričakuje

Frank Zorich, predsednik

Pogreb pok. Edwarda Branisel

EUCLID, Ohio — Sporocam članstvu društva Cleveland št. 126 SNPJ, da se pogreb pokojnega Edwarda Branisel vrši v petek popoldne ob 1. uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele sinovi, ter prosi se, da se članstvo po možnosti udeleži.

Pokojni je bil dobro poznan v naselbini in med društvenim članstvom, zato apeliram, da se članstvo in prijatelji udeležijo pogreba, posebno še ker pokojni nima tukaj svojih ožjih sorodnikov. Bil je aktiven pri društvih in pri vseh naprednih stvareh je rad pomagal. Bil je večletni odbornik pri društvu Cleveland št. 126 SNPJ in zadnjih par let društveni podpredsednik.

Naj mu bo hladna ameriška zemlja!

J. J. Gabrenja, tajnik.

Oglašajte v Enakopravnosti

Z MOJH POČITNIC V CLEVELANDU IN CHICAGU

BROOKLYN, N. Y.—Pred kratkim sem se vrnil z mojih počitnic, tekmo katerih sem obiskal svoje prijatelje in znance v Clevelandu in Chicagu.

Iz New Yorka sva odpotovala skupaj s prijateljem Rudy Weibelnom in sicer z letalom, kar je bilo moje prvo potovanje na ta način, zato sem tembolj živjal.

Najprej sva se ustavila pri Mr. in Mrs. M. Konchan, Berwyn, Ill., zatem pa obiskala sledeče: Mr. Frank Baškovič, Oaklyn, Ill., Mr. F. Pelko, Summit, Ill., Mr. Michael Kusel, Chicago, Ill., Mrs. Frances Prahl, Chicago, Ill., in Mr. Matija Umek, Chicago, Ill.

Povsod sva bila najboljšje postrežena v vseh ozirih, zakar se najlepše zahvaljujemo. Se posebná hvala prijatelju Methodu Konchanu, ki naju je vozil v Cadillacu v Lemont in po mestu Chicagu.

Naj tu omenim, da me je moj spremljevalec Weibel pustil samega v Chicagu, ker ga je domotožje začelo preveč nadlegovati. Zato sem pot v Cleveland nadaljeval sam. Seveda sem se tudi za to pot poslužil "tičarja aeroplana," kar je od Chicaga do Clevelanda vzelo komaj eno uro 20 minut.

Tam sem našel prijatelja Albina Videtiča, ki me je najprej popeljal na svoj dom, kjer sem zopet bil deležen najboljšje postrežbe. Zatem sem obiskal prijatelja in soseda Josepha Lapa, ki me je poleg Albina vozil na vse kraje v Clevelandu in

celo na piknik, ki se je vršil v Euclid, O., na farmah Mah in Lap, kjer smo se prijetno zabavali v domači družbi. S seboj v avtu smo imeli "gestapa," kateremu sva se z Albinom Videtičem zelo smejala, tako da te volje ne bom nikoli pozabil. Nadalje sem obiskal Minko Lap, (sedaj Zalar), Franka Gospodariča, Chas. Zupancich, F. Tusek, Mrs. Mary Sustarsic in Joe Raspergar.

Tem'potom izražam ponovno mojo iskreno zahvalo vsem skupaj za izkazano mi gostoljubnost in prijaznost. Nadalje iskrena hvala za lep sprejem Mrs. Julije Pirc pri "Enakopravnosti," katera mi je razkazala uredniško in tiskarske prostore. Hvala tudi rojaku Franku Turku, ki je obenem pustil pozdravit svojega prijatelja tu v New Yorku, Toneta Sveta.

Najlepša hvala za prijazen sprejem upravniku Slovenskega doma na St. Clair Ave., ki mi je razkazal krasne prostore tega doma. Lahko rečem, ponosni bodite, rojaki in rojakinje v Clevelandu, da imate tako lep in krasno urejen Slovenski dom. To pa je samo eden od številnih slovenskih domov v Clevelandu, Collinwoodu, Euclidu in okolici.

Nazaj grede proti New Yorku sem zopet potoval z letalom, ki me je iz Clevelanda do našega letališča v New Yorku pripeljal v eni uri in 45 minut. Se en iskren pozdrav vsem skupaj!

John Sitar.

Tretje poročilo o prispevkih za št. rupertsko ambulanco

BROOKLYN, N. Y.—To je moje tretje poročilo o prispevkih, ki sem jih prejel od rojakov in rojakinj za ambulanco za št. Rupert in okolico. Darovali so sledeči:

Po \$10: Frank Gospodarič, Cleveland, O.

Po \$5: Charles Zupančič, Cleveland, O.; Anton Gorenc, Cleveland, O.; Rozi Potišek, Cleveland, O.; Frank Podbeck, Grove, Calif.

Po \$2: John Mish, Cleveland, O.

Po \$1: Frank Droltz, Grass Valley, Calif.

Vsem darovalcem najlepša hvala. Do sedaj imamo nabrane \$538.95, kar pa še zdaleka ni zadosti, da bi se vresničila želja, da se nabavi ambulanco. Zato prosim, da bi se še kaj več rojakov oglasilo in darovalo po svoji moči. Stvar ni tako lahka, kot bi si nekdo mislil. Z akcijo smo začeli in tudi upam, da bo-

mo skončali. Več pisem in vprašanj dobim kdaj bo prišla ta ambulanca v okolico št. Ruperta, ker jo že tako težko pričakujemo. Namen naš je, da bi jim preiskrbeli ambulanco, katere bo na razpolago in v pomoč vsem dotnim rojakom, ki jo bodo potrebovali v slučaju bolezni ali nesreči. Najsiho eden ali drugi v nesreči je vsakdo pomoči potreben, zato se potrudimo, da se jim uresniči želja imeti ambulanco prej ko mogoče. Ambulanca bo našim rojakom v domovini in v Ameriki zelo pomosna, da smo se jih spomnili tako velikodušno.

Vsak najmanjši dar je dobrodošel—se priporočamo.

S pozdravom vsem našim rojakom po širni Ameriki.

John Sitar, blagajnik,
254 Ridgewood Ave.,
Brooklyn 8, N. Y.

Ekonomika atomske energije

Pod plaščem stroge konspiracije in tajnostnosti, ki nam še zakriva sleherno delo v zvezi z gradnjo reaktorjev, pa je vrsta držav razvila zelo živahno sodelovanje in trgovino na področju gradnje reaktorjev in izmenjave surovin, potrebnih za proizvodnjo atomske energije. Poznamo vrsto sporazumov in mednarodnih dogovorov o sodelovanjih na tem področju. Klasičen primer je holandsko-norveški sporazum o gradnji skupnega reaktorja v Kjelleru na Norveškem, o katerem smo malo prej govorili, za katerega je dala Holandska uran, Norveška pa težko vodo. Italija je n. pr. sklenila pogodbo s Francijo o skupni gradnji francoske peči itd. Obstojajo tudi številni sporazumi o skupnem izkoriščanju surovin, potrebnih za proizvodnjo atomske energije. Francija sodeluje na tem področju z Brazilijo in Indijo. Avstralijska eksploatacija svoja nahajališča s pomočjo neke ameriške tvrdke. Razen tega je v teku živahna izmenjava surovin, naprav in izkušenj. Norveška na priliko oskrbuje s težko vodo Francijo, Anglijo, Švedsko in Švico, odkoder dobiva uran, grafit, instrumente, načrte in drugo. Norveška bo verjetno še povečala svojo proizvodnjo težke vode. Francija prodaja grafit, potreben za konstrukcijo reaktorjev slehernemu kupcu. Tudi uran je danes, čeprav še v omejenih količinah, predmet trgovanja tako v obliki rafinirane kovine, kakor v obliki

rude, postaja torej surovina, kakršne so v mednarodni trgovini n. pr. baker, cink in svinec. Največje zaupanje v mednarodno sodelovanje na področju atomske energije, kažejo Švicarji. Pri raziskovanjih v svoji državi niso našli urana. Težke vode in grafita še ne izdelujejo, toda imajo dobro razvito industrijo in znanost. Nekatere švicarske tvrdke že dolga leta proučujejo konstrukcije reaktorjev. Hkrati pa proučujejo razna vprašanja, zlasti iz metalurgije, ki bi jim lahko seveda že rešena koristila v mednarodnem sodelovanju na tem področju. Švicarski zgled posnemajo v različnih oblikah tudi v raznih drugih državah.

V Evropi čedalje bolj dozoreva misel, da so potrebni skupni napor za proučevanje atomske energije. V strokovni literaturi se vse pogostje pojavljajo misli o znamenitih znanstvenikov predvsem iz Francije, Švice in Norveške, ki predlagajo, naj bi zainteresirane države skupno gradile reaktor po zgledu evropskega središča za proučevanje atomske energije v Zenevi. Kolikor bolj se razvija znanje in se večja izkušnja o jedrski fiziki in proučevanje atomske energije, toliko manjši je monopol držav, ki so ga imele na tem področju. Mednarodno sodelovanje pa je vedno večje in večje. Evropski laboratoriji n. pr. že objavljajo rezultate svojega dela, ki so jih še pred kratkim poznali le znanstveniki Združenih držav Amerike.

Na tem področju se nahaja naša država na stopnji ki ustreza našemu sedanjemu splošnemu

razvoju znanosti, industrije in tehnike. Toda že danes, ko smo na začetku gradnje znanstvenih osnov za proučevanje atomske začetne laboratorijske poskuse, o katerih so objavljeni prvi skromni rezultati v znanstvenih časopisih, je mednarodno sodelovanje za nas velikega pomena. Inštitut Borisa Kidriča v Vinčici ima zelo tesne stike z vsemi evropskimi državami. Njegovi sodelavci pa so našli na veliko gostoljubje v vseh evropskih središčih, kjer grade reaktorje. To sodelovanje nam omogoča pridobivanje dragocenih izkušenj, ki jih potrebujemo prav sedaj, ko se odločimo, kaj zmoremo, kaj bi treba in kako naj delamo, da bi v mejah naših možnosti že čez nekaj let napravili prve korene na področju atomske energije.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

HIŠA NAPRODAJ

Na E. 84 St. od Superior Ave. Za eno družino, 8 sob, fornica na plin. Preproge. Cena \$9,500. Dajte vašo ponudbo. Za podrobnosti pokličite RA 1-3186

HUDA ŽELEZNIŠKA NESREČA PRI KARLOVCU

ZAGREB—Dne 7. julija je prišlo na stojišče Mrzlo polje, pri Karlovcu do trčenja dveh osebnih vlakov. Nesreča je zahtevala 4 mrtve in 26 laže in težje ranjenih. V bolnišnici je podlegel poskodban še en potnik. Mrtvi so Djuro Uzelac iz Pančeva, Lucija Basčevan iz Sinja, 4-letna Mirjana Topico iz Beograda in neka dveletna deklica, o kateri mislijo, da je hčerka oficirja Iva Divljaka, čigar žena je nocoj podlegla poskodbam v bolnišnici v Karlovcu. Z naglo intervencijo in ob

pomoči pripadnikov JLA in kolektiva tovarne "Edvard Kardelj" blizu Karlovca so ranjene potnike takoj odpremili v karlovško bolnišnico, kjer so jim nudili zdravniško pomoč.

BUKOVNIK STUDIO

Mojstrsko fotografiranje SVATBENE - DRUŽINSKE - PORTETI IN OTROŠKE SLIKE 762 EAST 185th STREET - IV 1-1797 Odprto vsaki dan od 9. do 8. ure — v nedeljo od 10. do 3. ure Izdelujemo slike tudi za potne liste in v identifikacijske svrhe

EUCLID POULTRY

549 EAST 185th ST., KE 1-8187 Jerry Petković, lastnik Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svatbe, bankete in veselice, itd. NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

SEDMAK

Vršimo selive in prevažamo lahko ekspresno robo Kupujemo in prodajamo rabljeno pohištvo 321-325 EAST 156th STREET, blizu LAKE SHORE BLVD. KEnmore 1-6580 IVanhoe 1-6370

The May Co.'s Basement

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

Ženski regularni 1.88-2.99 pralni

PLISSE PINAFORES

Stalne barve--Ne rabijo likanja

Zipper Front

OBLEKE

Reg. 2.99 vrednost

1.99

Snap-proof zipper. Perkalo blago v več barvah. Se lepo opere. Vse stalne barve.

Mere 12 do 20 in 14 1/2 do 22 1/2

Ne sprejemamo telefonskih naročil

Mere 14 do 42

Vsi so jamčeni, da se operejo in so stalne barve. Dobra izbira barv in vzorcev.

Ne sprejemamo telefonskih naročil

The May Co.'s Basement oddelek s hišnimi oblekami

4,000 KOMADOV ŽENSKIH

RAYON HLAČ

IZ CIRCULAR ALI TRICOT PLETENJA NAVADNI ALI OKRAŠENI ROBOVI

Vrednosti 79c do 1.29

Nekoliko neregularne iz zaloge 79c do 1.29. Mere 5 do 10 v beli in drugih zahtevanih barvah. Samo 4,000! Bodite tu zgodaj!

Tudi mere 44 do 60

Mera za vsako ženo! Narejene po večini po znanih izdelovalcih. Z manjšimi hibami.

Regularne 4.95 do 5.95 vrednosti

GIRDLES

Izvrsten nakup. Narejeni iz brocade blaga fine kakovosti. Zipper ob strani in zaponka. Različne mere po tej nizki ceni.

6.95 do 10.00 vrednost

FOUNDATIONS

Razprodaja modrocev višje cene. Vključeni so korseti, korseti in girdles. Nekateri imajo patentirane posebnosti. Različne mere.

\$1 do 1.99 vrednosti znanega izdelka

BRASSIERES

Izvrstni nakupi znanega izdelka, iz bombaža ali rayona. Nekateri brez naramnic. A in B mere.

št. 336. Promet je bil takoj vzpostavljen po drugem tiru. Oba krivca nesreče so zaprli in se bosta morala zagovarjati pred sodiščem.

ZABAVA in PLES

Vsem cenjenim gostom in prijateljem sporočam, da imam VSAKO SOBOTO in NEDELJO izvrstno godbo za zabavo in ples. Se toplo priporočam v obisk.

V moji gostilni boste dobro postreženi z najboljšo pijačo in okusnim prigrizkom.

Frank Novak

Lounge Bar

5705 ST. CLAIR AVENUE

PRIPOROČAMO SE ZA NAROČILA ZA

Kleparsko delo -

popravljanje

streh

prenavljanje in

mizarska dela

Damo prosti proračun

Popravljamo dimnike

Vse delo je prvovrstno

in jamčeno

Cene zmerne

J. KOVICH & SON

1554 EAST 55th ST.

EN 1-2843

Damo prosti proračun

HIŠE NAPRODAJ

Nova hiša

pravkar zgotovljena, se prodaja. "Ranch" tipa, 5 sob spodaj, 2 garaži. Spredaj je zemljišče 110 čevljev. Hiša je krasna, vse je najmoderneje in okusno napravljeno. Si jo lahko ogledate v nedeljo od 2. do 4. ure popoldne. Cena samo \$23,500.

5800 Highland Rd., nasproti Town Hall

Za podrobnosti se obrnite na

FRANK STRUMBLY

GRADEBENIK

5719 HIGHLAND RD., Hillcrest 2-4479

DELO DOBIJO MOŠKI

TOOL ROOM

LATHE OPERATORS

MACHINE REPAIRMEN

AND

MACHINE REBUILDERS

TOOL ROOM HARDENER

Visoka plača od ure poleg dodatka za življenjske stroške in mnogi podpora za delavce. Ta dela so ne razpoložljiva v naši tovarni na E. 93 in Woodland ter v naši tovarni na E. 152 St. Prosilci naj se zgledajo na uposlovalnem uradu na E. 152 St.

MURRAY OHIO MFG. CO.

1115 EAST 152nd ST.

FORD

MOTOR CO.

Clevelandska tovarna sprejema prošnje za delo od

NOVIH

AMERIKANCEV

ki so zmogni govoriti nekaj angleščine.

To podjetje nudi visoko plačo, izvrstne delovne razmere, in sekuri-teto za bodočnost. Sedaj intervju-ramo kvalificirane moške za vsakovrstna dela.

Prosimo, zgledate se osebno v našem uposlovalnem uradu na Engle Road, južno od Brookparka. Prebivalci izven mesta so prošnji, da pišejo na

FORD

MOTOR CO.

17601 Brookpark Rd.

CLEVELAND, OHIO

DELO DOBIJO MOŠKI

FREIGHT HANDLERS

Nickle Plate Freight House v starosti 18-50

Plača \$1.64 na uro

5 dni v tednu

čas in pol za delo nad 8 ur in nad 40 ur

Zgledate se pri A. P. PHIPPS

NICKEL PLATE R.R. CO.

EAST 9th & BROADWAY

TAPCO

Coit Road Works

IMA DELA NA RAZPOLAGO ZA

Machine Repair

Men

Besly Grinder

Milling Machine

Men

General Platers

Assemblers

Miscellaneous

Machinery

Morate biti pripravljeni delati katerikoli shift; dobre delovne razmere, visoka plača od ure; prosimo, prinesite izkaz državljanstva.

Upislovalni urad odprto

dnevno od 8. zj. do 5. pop.

THOMPSON

PRODUCTS, INC.

12818 COIT RD.

C.T.S. BUS ST. 36

TAPCO

sedaj izbira

IZKUŠENE MOŠKE

ZA

Toolmakers

Experimental Work

Building Jigs

and Fixtures

Izbrano

Toolroom

Delo

Arc

in

Heliarc

Varilce

Maintenance

Tinsmith

Machine Repairmen

Če boste kvalificirali,

vas izučimo na delu

za

Production

Bench

Inspection

Hand Trucking

Miscellaneous

Machining

Upislovalni urad odprto

od ponedeljka do petka

8. zj. do 4.30 pop.

ob sobotah in nedeljah

8. zj. do 3.30 pop.

Prosimo, prinesite izkaz državljanstva. Morate biti pripravljeni delati KATERIKOLI shift.

Thompson

Products, Inc.

23555 Euclid Ave.

(C.T.S. Bus 28)

JANKO KERSNIK

GOSPOD JANEZ

NOVELA

(Nadaljevanje)

"Me li še ljubiš, Helena?" vprašal je.

Odgovorila ni, toda oklenila se ga je okoli vratu in gorak poljub njen povedal mu je več nego zgovornost vsega sveta.

Mrak je bil že legel na zemljo, toda onadva sta sedela pri oknu, drug poleg drugega, ne da bi pazila na bližnjo noč; vtem tudi nista čula, da je po klancu navzgor naglo pridrdral vozič ter obstal pred gradom. Tudi koraka po mehkih preprogah sprednjih sob nista čula — toda vtem je stopil že nekdo v mali salon.

Pred njima je stal — župnik Janez.

Baronica je izpustila sodnikovo roko ter plaho planila kvišku; a prepozno je bilo. Župnikovega bistrega očesa ni bilo mogoče varati. Pa sam je bil bolj prestrašen nego onadva. Izpregovoriti ni mogel besede.

"Za božjo voljo! Kaj je — kje je baron, kje je moj?" vzkliknila je po prvem hipu Helena.

"Vi morete še povpraševati po njem?" zavrnil je župnik skoraj srdito.

Helena je hotela ponosno dvigniti glavo in ostro odgovoriti; toda pred Janezovim pogledom je povesila oči. Pa slutnja, da se je nekaj zlega zgodilo, premagala je takoj vse drugo.

"Kaj je z baronom?" vprašala je iznova, a sedaj trdo, skoraj zapovedujoč.

Janez ni imel volje takoj odgovoriti. Ustni je stiskal in srpo ogledoval onadva.

"Baron?" dejal je potem počasi; "zaradi njega prihajam tu sem. Nesreča, majhna nesreča."

Helena je stala blede kakor

zid pred duhovnikom in le siloma izustila: "Govorite, govori-te!"

"Ne strašite se, nevarnost ni velika. Baron je pri vrnitvi z lova zdrsnil čez skale in se poškodoval — a zdravnik je rekel, da ni nevarno."

"A kje je, kje je?" Hotela je mimo župnika venkaj iz sobe.

"Ostanite!" velel je oni še vedno osorno; privredo ga kmalu in potem —

Pri teh besedah se je ozrl gospod Janez v sodnika, ki je ves čas molče stal na strani.

Baronica je umela ta pogled.

"Jaz moram dol, naproti mu!" dejala je odločno in izginila iz sobe.

Prijatelja ostaneta sama.

Peter je bil prvi, ki je končal mučno molčanje.

"Kaj je z baronom?" vprašal je potihoma.

"Pobil se je, hudo pobil! Pa ti, čemu povprašuješ? — Pojdi, pojdi, zate tukaj ni mesta!"

Župnik je bil sedaj sodnik.

Vran je upognil glavo, kajti imel ni moči pogledati prijatelju v lice. Obrnil se je proti vratom.

"Počakaj me doma!" velel je Janez za njim.

Oni ga je čul, toda odgovoril ni.

Čudno mu je utripalo srce, ko je hitel po klancu navzdol. Sram ga je bilo in kesal se je — pa poleg vsega je stala pred njegovim duševnim očesom vedno še krasna podoba Helenina.

Prispel je ves razburjen do konca drevoreda v dolini in, ko je stopil venkaj na plano, ugledal je hipno pred seboj baronico. Hitela je bila do semkaj soprogu naproti.

Vran je obstal poleg nje.

"Helena, Helena!" zašepetal ji je ter izkušal prijeti jo za roko. Pa ona se je jokaje obrnila v stran.

"Pustite me in ogibajte se me! Glejte, kazen je že tu!"

"Oh, jaz te ne pustim, ne pozabim!" hitel je on strastno. Beseda mu je pošla. A potem je nadaljeval:

"Pojdi z menoj, Helena! Popeljem te, kamor hočeš, vse pustim zaradi tebe, delaven sem in svet je širok — pojdi z menoj!"

Mirnega premišljevanja sedaj ni bil zmožen.

Ali ona je odmajala z glavo.

"Pustite me, gospod!" odgovorila je mirno in tako resno, da je oni nehote odstopil za korak.

"Ne čutite li, da nisva namenjena drug drugemu? Pa kaj govorim? Vidite — zapustila sem vas, ker me je mikalo bogastvo in ime baronovo — oh, res, da, tako podlo sem računala!"

Vran se je tresel pri teh besedah.

"Ni res, recite, da ni res, kar ste sedaj govorili!" vzkliknil je hripavo.

"Resnica je!" ponovila je ona neusmiljeno; "in danes, danes sem hotela nezvesta postati soprogu, onečastiti njegovo ime — zakaj? Da vam vrnem storjeno krivico? Ne, ne, tega ne morem več —"

Zdajci se je začulo ropotanje koles pred njima na cesti in baronica je hitela vozu naproti.

Sodnik pa je krenil na stransko stezo; z roko si je tiščal čelo in taval dalje po temi.

VII

Prispel je v farovž malo pred Janezom. Uršinega odgovora še čul ni, nego šel je naglo po stopnicah v prvo nadstropje, vžgal si luč v sprednji veliki sobi ter čakal tam župnika.

Ko je le-ta vstopil, šel mu je naglo naproti.

"Kaj je z baronom?" vprašal je polglasno.

"No, jaz mislim, da okreva; tudi zdravnik trdi tako!" dejal je Janez, ne da bi se ozrl v sodnika.

"Janez!" zaklical je oni glasno in prijel duhovnikovo roko.

Ta je uprl resni svoj pogled vanj.

"Poslušaj me, Janez! Ti me moraš slušati! Vse življenje moje skoraj leži odprto pred teboj, samo enega, najbridkejšega dogodka ne veš. Pa danes, danes ne smem več molčati o njem — vsaj tebi ne, samo tebi ne!"

Župnik se je osupel obrnil k Vranu. Sedla sta k mizi in sodnik je jel pripovedovati bridko povest svoje prve in edine ljubezni. Opisoval je srečne dni v Koloniji, nenadno izdajstvo svoje ljubice, poznejše življenje svoje, vse, vse je odkril prijatelju. In potem novo srečanje z njo in današnji shod na Rudniku.

Čim dalje je pripovedoval sodnik, tem milejši izraz je legal na župnikovo lice in gorko milovanje je sevalo iz njegovih oči.

"In kaj hočem sedaj?" končal je Peter strastno povest svojo.

"Kaj sedaj? Se li še spominjaš prvega večera, ko si me obiskal tu in sva sedela pri tej mizi v živem razgovoru? Vprašala sva drug drugega: Si, li srečen? In kakova sta bila najina odgovora? Ti si dejal: 'Kaj pa je sreča — kaj zadovoljnost?' A jaz sem zavrnil odkritosrečno, da sem srečen! Se li spominjaš?"

"Spominjam!" odkimal je zamišljeno sodnik.

"In glej, prijatelj, razloček med nama je le ta, da sem jaz že davno utešil in udušil enako strast, katera sedaj v tebi kipi.

Teško, grenko, bridko je to, pa kakor smo nizki in umazani vsi na svetu v svojih strasteh in v hrepenenju svojem, tako srečni in blagi postanemo, kadar nam je možno, udušiti istrasti svoje. In to je možno!"

Sodnik se je nezadovoljno obrnil v prijatelja.

"Ne, ne, Peter! Jaz ti ne bom pridigoval! Tudi nisem jaz prvi, ki te uči prave sreče v zatajevanju, in nisem poslednji, ki je prišel do njenega spoznanja. Tudi pravno stališče pustiva v miru! Ostahiva na tvojih golih, realnih tleh! Kaj hočeš z baro-

nico? Žena tvoja ne more biti, dokler živi njen soprog — in ta bo živel; — ljubica, tvoja pa ne sme biti —"

"Zakaj ne?" "Ker te bo baron ubil! In če že nečeš te realne nagote — ker bi te i jaz zaničeval iz vse duše svoje!"

Oba planeta kvišku.

"Janez!" vzklikne sodnik. "Da, da! Izbrisal bi te iz spomina svojega in, ko bi se mi vsilil kdaj..."

"Dovolj, dovolj je!" — Malo potem se je sodnik odpeljal.

(Dalje prihodnjič)

Allure Beauty & Ladies' Apparel Shop

16005 ST. CLAIR AVENUE

Ako si želite dati najnovejšo frizuro, pridite k nam — vam ni treba imeti določenega časa. Imamo tudi lepo zalogo vsakovrstne spodnje oprave in oblačil za ženske.

BEN'S HARDWARE

6201 DENISON AVENUE — ME 1-5672

Električne in plumberske potrebščine. Velika izbira po zmernih cenah.

WOJCIK'S SQUARE DEAL SUPER MARKET

6400 DENISON AVENUE — ME 1-7144

Sveža zelenjava, grocerija in zmrzjena jedila.

Hruške in Česplje

sveže zaklane in očiščene piščance — pisano blago od vreč, ki se lahko uporabi za vsakdanje obleke, dobite pri

ADOLPH J. SOMRACK

MAPLE GROVE ROAD

(Med Rt. 91 in 174, blizu Rt. 84)

Tel.: Willoughby 2-1845

BAILEY'S BASEMENT

MI DAJEMO MERCHANTS ZNAMKE

\$10 VREDNOST! ZA DEČKE IN DEKLICE!

PHONE Cherry 1-3820

NYLON SNO SUITS 6.99

TEMNO PLAVI RDEČI

ZELENI

Deški 1, 2, 3, 4

Dekliški 3 in 4

Snežne obleke iz 100% nylona v eno-komadnem stilu, ki se lahko obleče in ima zipper. Deški stili imajo čepico iz enakega blaga, dekliški imajo klobučke podobne čepici. Podloga iz toplega rayona in bombaža. Se opere na roke.

BAILEY'S Basement:
Downtown trgovina

POSEBEN NAKUP! ŠIROKE NARAMNICE

BOMBAŽNE

JOPICE

2 za \$1

Nereg. vrste 69c-79c

Bele jopice tkane iz mehkega bombaža, za lahko nošo. Široke naramnice z lepimi obšivi. Manjše hibe nudijo to izredno nizko ceno. Mere 34 do 44.

BAILEY'S Basement:
Downtown trgovina

PHONE Cherry 1-3820 for 4 or more

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITY

GIFT SHOP AND TOYS

Old established business

Near 79th-Halsted

HUDSON 3-7804

FEMALE HELP WANTED

ASSEMBLERS

Experience desirable but not necessary.

Good rates paid.

Some overtime available.

Steady year-around work.

DORMEYER CORP.

500 W. HURON

REAL ESTATE FOR SALE

Lovely Modern 6 ROOM RANCH HOME — Basement, attached garage, automatic heat, nice Cedar kitchen, den, lot 112x125, Near So. Shore. East Gary 2-4308

CLARENDON HILLS — 3 bedrooms. By owner. \$18,500. 347 Harris Hinsdale 3073

CICERO — 5227 W. 29th Pl. — 10½ room; can make 4 flats; 2 car garage; double lot; good location. Make offer. Downers Grove 3507

Nabavite si ekstra Coke za praznik Delavskega dne

Želeli boste imeti dovolj okusne Coca-Cola na rokah... da bodo obedi ob prazniku bolj slastni... da boste mogli postreči prijateljem, ko pridejo na obisk — bodite pripravljeni, nabavite si ekstra karton Coke.

BOTTLED UNDER AUTHORITY OF THE COCA-COLA COMPANY BY
CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY

"Coke" is a registered trade-mark.

© 1953, THE COCA-COLA COMPANY

Yes...it's Pump Magic

BY

Modecraft

Fashion magic in airy lines that give your personality a lift... magic buoyancy in their foam cushion innersole and new, light as a feather sole construction... budget magic in their unexpectedly low price

\$6.95

\$7.95

MANDEL SHOE STORE

6125 ST. CLAIR AVENUE

Two doors from North American Bank

DANCE

sponsored by

Slovenian Nat'l Library

Saturday, September 5th, 1953

in Auditorium Slov. Nat'l Home 6417 St. Clair Ave.

— Music by —
JOHNNY VADNAL'S ORCHESTRA
8:30 p. m. till ??? — Admission 75c